

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii : Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță,
Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Alexandr Podlesnov,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandr Podlesnov
împotriva Inspectoratului Național de Patrulare cu privire la obligarea eliberării
informației solicitate în volum deplin și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, prin care a
fost admis apelul declarat de către Alexandr Podlesnov, casată hotărîrea
Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 noiembrie 2015 și emisă o încheiere cu
privire la încetarea procesului,

c o n s t a t ă:

La 21 octombrie 2014, Alexandr Podlesnov a depus o cerere de chemare în
judecată împotriva Inspectoratului Național de Patrulare cu privire la obligarea
eliberării informației solicitate în volum deplin și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 05 septembrie 2014, în
adresa șefului Inspectoratului Național de Patrulare a fost înaintată o cerere, prin
care a solicitat prezentarea unei informații privind legalitatea acțiunilor
subalternilor, exprimate prin încălcarea prevederilor art. 448 alin. (2) Codul
contravențional. Totodată, indică că, prin cererea în cauză, în baza prevederilor art.
284 alin. (2) lit. i), și j) Codul contravențional, art. 4, 7, 12, 12. 18 ale Legii cu
privire la accesul la informație și art. 4, 8, 11, 12 ale Legii cu privire la petiționare
a solicitat oferirea răspunsului la un șir de întrebări iscate în legătură cu pornirea în
privința sa a unui proces contravențional în baza art. 236 alin. (2) Codul
contravențional.

Susține reclamantul că, la 25 septembrie 2014 a recepționat din partea
Inspectoratului Național de Patrulare un răspuns superficial, care nu conținea
informația solicitată. Astfel, prin răspunsul oferit colaboratorii de poliție au refuzat
în examinarea primelor 2 întrebări pe motivul pretins precum că întrebările în
cauză deja a constituit obiect de examinare.

Menționează reclamantul că, anterior, în adresa Inspectoratului Național de Patrulare într-adevăr a fost înaintată o cerere, la care a primit răspuns, care, însă, nu conținea trimitere la nici o normă legală în motivarea acesteia.

În scopul obținerii unei informații veridice, la 05 septembrie 2014, în adresa Inspectoratului Național de Patrulare a fost înaintată o altă solicitare prin care a cerut indicarea normelor legale, în baza cărora organul emitent și-a motivat concluziile expuse în răspuns. Totodată, indică reclamantul că a solicitat identificarea persoanei care se face vinovată în încălcarea prevederilor art. 448 alin. (2) Codul contravențional, în partea expedierii contestației înaintate asupra procesului - verbal contravențional într-un alt organ decât cel prevăzut de lege.

Respectiv, primele 2 întrebări indicate în plîngerea din 05 septembrie 2014 sunt total diferite decât cele indicate în cererea inițială.

La întrebarea sub numărul 3 din plîngerea din 05 septembrie 2014 a fost dat un răspuns superficial, fără a fi indicat numărul și data publicării în Monitorul Oficial a Ordinului MAI nr. 45 din 19 februarie 2010. Răspunsul la întrebarea nr. 4 nu conține datele solicitate. Întrebările nr. 6-11 din plîngere au fost ignorate de către pîrît.

Luînd în considerație situația de disconfort în care se află din cauza acțiunilor abuzive ale factorilor de decizie al Ministerului Afacerilor Interne, estimează reclamantul prejudiciul moral la suma de 1000 lei.

Prin urmare, solicită Alexandr Podlesnov obligarea Inspectoratului Național de Patrulare să-i furnizeze în volum deplin informația solicitată în cererea din 05 septembrie 2014, precum și repararea prejudiciului material și moral cauzat.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 noiembrie 2015 acțiunea lui Alexandr Podlesnov a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 14 decembrie 2015, Alexandr Podlesnov a declarat apel, cerînd admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 a fost admis apelul declarat de către Alexandr Podlesnov, casată hotărârea primei instanțe și emisă o încheiere cu privire la încetarea procesului.

La 13 iulie 2016, Alexandr Podlesnov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Recurentul, Alexandr Podlesnov, în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel deoarece, decizia contestată este neîntemeiată, ilegală și pasibilă anulării din considerentul că instanța a confundat prevederile Legii cu privire la petiționare și Legii cu privire la accesul la informație, cu normele Codului de procedură penală.

Menționează că nici la înaintarea petițiilor și nici în cererea de chemare în judecată n-a solicitat constatarea vinovăției. Or, de la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție s-a considerat nevinovat atacînd acțiunile agentului constatator în instanța de judecată.

La fel menționează că, art. 448 din Codul contravențional se referă la contestațiile împotriva proceselor verbale cu privire la contravenție, iar la momentul depunerii acțiunii deja exista decizia irevocabilă a instanței de judecată cu privire la încetarea procesului contravențional.

Consideră că în speță nu sunt aplicabile normele Codului de procedură penală, or prevederile codului reglementează acțiunile sau inacțiune organului de urmărire penală și nicidecum agentului constatator.

La fel, nici Codul contravențional nu prevede posibilitatea contestării acțiunilor sau inacțiunilor agentului constatator, problema dată urmează a fi rezolvată în temeiul prevederilor Legii cu privire la petiționare și Legii cu privire la accesul la informație.

La 18 august 2016, Inspectoratul Național de Patrulare a Inspectoratului General de Poliție a depus referință prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul este declarat în termen, deoarece din materialele dosarului Alexandr Podlesnov a recepționat decizia instanței de apel motivate la 28 iunie 2016, iar 13 iunie 2016, ultimul a declarat recurs.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 05 octombrie 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum s-a stabilit, Alexandr Podlesnov la 15 august 2014 s-a adresat cu o cerere către Inspectoratul Național de Patrulare prin care a solicitat să-i fie explicat din care considerente contestația înaintată de el împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 21 iulie 2014 a fost expediată în adresa Inspectoratului de Poliție Comrat și nu în Judecătoria Rîșcani conform art. 448 alin. (2) Codul contravențional; studierea de către subalterni a legislației în vigoare, precum și atragerea la răspundere disciplinară a persoanelor vinovate în încălcarea normelor imperative ale Codului contravențional (f.d.13).

Ulterior, la 05 septembrie 2014, Alexandr Podlesnov s-a adresat cu o cerere suplimentară prin care a solicitat să-i se comunice în temeiul art. 284 alin. (2) lit. i) și j) Codul contravențional, art. 4, 7,11, 12, 18 ale Legii cu privire la accesul la informație și art. 4,8,11, 12 ale Legii cu privire la petiționare, răspunsul la o serie de întrebări (f.d.16).

Din actele pricinii rezultă că la ambele adresări recurentul Alexandr Podlesnov a primit răspuns (f.d.14, 16), însă consideră că nu i-a furnizat în volum deplin informația solicitată, motiv din care s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva Inspectoratului Național de Patrulare solicitând obligarea

furnizării în volum deplin informația solicitată în cererea din 05 septembrie 2014, precum și repararea prejudiciului material și moral în mărime de 1000 lei.

De drept reclamantul Alexandr Podlesnov și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 284 alin. (2) lit. i) și j) Codul contravențional, art. 4, 7, 11, 12 din Legea cu privire la accesul la informație și art. 4, 8, 11, 12 din Legea cu privire la petiționare, precum și art. 16, 17, 25 alin. (1) lit.b) din Legea contenciosului administrativ.

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău la emiterea hotărârii din 27 noiembrie 2015 s-a bazat pe prevederile art. 6 din Legea cu privire la accesul la informație și a concluzionat că Inspectoratul Național de Patrulare i-a dat răspuns reclamantului la cererile sale în limita competenței.

Totodată, în temeiul art. 1423 și 1422 Codul civil și art. 24, 25 din Legea contenciosului administrativ a respins pretenția cu privire la repararea prejudiciului material și moral, deoarece reclamantul nu a prezentat probe pertinente în conformarea suportării prejudiciului material sau unei suferințe fizice sau psihice.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 19 mai 2015 a admis apelul declarat de Alexandr Podlesnov, a casat hotărârea primei instanțe și s-a dispus în temeiul art. 265 lit. a) CPC încetarea procesului.

Pentru încetarea procesului instanța de apel a reținut că pretențiile apelantului nu urmează a fi judecate în procedură civilă, deoarece răspunsul din 19 septembrie 2014, emis de Inspectoratul Național de Patrulare, nu reprezintă un act administrativ emis în baza petiției reclamantului, respectiv lipsește obiectul de studiu în cadrul procedurii de contencios administrativ și că competența în soluționarea plângerii împotriva răspunsului enunțat îi revine, potrivit prevederilor legale judecătorului de instrucție.

A mai reținut instanța de apel că, prin petiția adresată de reclamant se solicită constatarea vinovăției în baza art. 448 Codul contravențional, or instanța civilă nu dispune de atribuții privind obligarea organelor de poliție să constate vinovăția sau nevinovăția cuiva, pentru care este aplicabil codul contravențional și cel de procedură penală în măsura în care nu are reglementări în Codul contravențional.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, sunt întemeiate argumentele recurentului cu privire la aceia că concluziile instanței de apel expuse în decizie decurg din aplicarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 265 alin. (1) lit. a) CPC, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care pricina nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

După cum rezultă din actele pricinii Alexandr Podlesnov prin cererea de chemare în judecată a înaintat pretenția enunțată motivînd că pîrîtul nejustificat nu i-a răspuns la toate întrebările elucidate în petiția sa din 19 septembrie 2014, răspunsul primit este unul superficial, care nu conține informația solicitată, prin ce i se încalcă drepturile prevăzute de Legea cu privire la petiționare nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 și Legea cu privire la accesul la informație nr 982 din 11 mai 2000.

Instanța de apel judecînd pricina a admis apelul declarat de către Alexandr Podlesnov, a casat hotărîrea primei instanțe și a emis o încheiere de încetare a procesului în cauza dată, considerînd că pricina nu urmează a fi examinată în procedura contenciosului administrativ, fără a analiza și a constata temeinicia pretențiilor înaintate de către recurentul-reclamant în acțiune.

Reieșind din sensul art. art. 2 și 5 din Legea contenciosului administrativ, orice persoană fizică sau juridică, care se consideră lezată într-un drept al său, recunoscut de lege, are dreptul să înainteze acțiune în instanța de contencios administrativ competentă.

La caz, reclamantul-recurent Alexandr Podlesnov consideră că prin acțiunile Inspectoratului Național de Patrulare i s-a adus atingere drepturilor sale recunoscute de Legea cu privire la accesul la informație și de Legea cu privire la petiționare, prin aceea că autoritatea publică – pîrîtul Inspectoratul Național de Patrulare refuză de a-i da un răspuns argumentat cu trimiteri la legislația în vigoare, cît și de a-i da răspuns la toate întrebările adresate în petiție.

Conform art. 3 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b).

Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Conform art.4 alin.(3) al Legii cu privire la petiționare, petiționarul, care nu este satisfăcut de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit un răspuns în termenul stabilit de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă.

Conform art. 16 al Legii cu privire la petiționare, petiționarii, care consideră că drepturile lor sînt lezate și nu sînt de acord cu deciziile organului sau persoanei oficiale care au examinat petiția, au dreptul de a se adresa în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, dacă, conform legii, se adresează direct în instanță, sau de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă, sau, în caz dacă în intervalul menționat nu au primit răspuns – din ziua când trebuiau să-l primească. Petiționarul depune în instanța de contencios administrativ, concomitent cu cererea, și răspunsul organului sau persoanei oficiale, care i-au refuzat restabilirea dreptului. În cazul când petiționarul nu a primit nici un răspuns în termenele stabilite, el va menționa acest fapt în cererea depusă, iar instanța de contencios administrativ va cere răspunsul respectiv. Instanța de contencios administrativ examinează cererea conform prevederilor Legii contenciosului administrativ.

Prin urmare, la caz, obiectul acțiunii, în sensul art. 3 al Legii contenciosului administrativ, este și nesoluționarea în termen legal a cererilor referitoare la un drept recunoscut de lege, inclusiv și a petiționarului Alexandr Podlesnov care nu este satisfăcut de răspunsul primit.

Astfel, reieșind din cele supra relatate și a normelor de drept enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel la adoptarea deciziei din 21 aprilie 2016, contrar prevederilor art. 265 alin. (1) lit. a) CPC a dispus încetarea procesului, în cazul în care acțiunea este întemeiată pe Legea contenciosului administrativ, Legea cu privire la accesul la informație și Legea cu privire la petiționare.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că la emiterea deciziei instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și aceste erori nu

pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Alexandr Podlesnov.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandr Podlesnov împotriva Inspectoratului Național de Patrulare cu privire la obligarea eliberării informației solicitate în volum deplin și repararea prejudiciului moral, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru